

Birou Antreprenoriat

**Studiu privind situația antreprenoriatului în
Regiunea de Vest a României**

Birou Antreprenoriat

Ing. Liliana Urican

2024

Cuprins

1. Descrierea Regiunii de Vest.....	5
2. Evaluarea antreprenoriatului din Regiunea de Vest	6
3. Evaluarea antreprenoriatului la nivel național.....	17
4. Concluzii.....	30
5. Repere bibliografice.....	31

Lista figurilor

Figura 1.1. Regiunile de dezvoltare ale României.....	5
Figura 1.2. Județele componente ale Regiunii de Vest.....	6
Figura 2.1. Zona de Vest - număr asociați/acționari persoane fizice	6
Figura 2.2. Distribuția pe grupe de vârstă a antreprenorilor în Regiunea Vest la 31.08.2023.....	8
Figura 2.3. Județul Arad – numărul de asociați/administratori persoane fizice în funcție de vârstă la 31.08.2023.....	9
Figura 2.4. Județul Caraș-Severin – numărul de asociați/administratori persoane fizice în funcție de vârstă la 31.08.2023.....	9
Figura 2.5. Județul Hunedoara – numărul de asociați/administratori persoane fizice în funcție de vârstă la 31.08.2023.....	10
Figura 2.6. Județul Timiș – numărul de asociați/administratori persoane fizice în funcție de vârstă la 31.08.2023.....	10
Figura 2.7. Distribuția asociaților/acționarilor pe sexe în Regiunea Vest la 31.08.2023.....	11
Figura 2.8. Județul Arad - Distribuția asociaților/acționarilor pe sexe la 31.08.2023	12
Figura 2.9. Județul Caraș-Severin - Distribuția asociaților/acționarilor pe sexe la 31.08.2023....	12
Figura 2.10. Județul Hunedoara - Distribuția asociaților/acționarilor pe sexe la 31.08.2023.....	13
Figura 2.11. Județul Timiș - Distribuția asociaților/acționarilor pe sexe la 31.08.2023	13
Figura 2.12. Total firme înființate de studenți în Regiunea Vest la 31.08.2023.....	14
Figura 2.13. Raport radiere/în funcțiune a firmelor înființate de studenți în Regiunea Vest la 31.08.2023 (Sursă: INS).....	15
Figura 3.1. Regiuni la nivel național - număr asociați/acționari persoane fizice.....	17
Figura 3.2. Număr asociați/acționari persoane fizice pe regiuni - grupa de vârstă până la 29 ani	19
Figura 3.3. Număr asociați/acționari persoane fizice pe regiuni - grupa de vârstă 30 - 39 ani....	19
Figura 3.4. Număr asociați/acționari persoane fizice pe regiuni - grupa de vârstă 40 - 49 ani....	20
Figura 3.5. Număr asociați/acționari persoane fizice pe regiuni - grupa de vârstă 50 - 59 ani....	20
Figura 3.6. Număr asociați/acționari persoane fizice pe regiuni - grupa de vârstă peste 60 ani.	21
Figura 3.7. Distribuția asociați/acționari pe sexe	22
Figura 3.8. Distribuția pe regiuni asociați/acționari femei	23
Figura 3.9. Distribuția pe regiuni asociați/acționari bărbați.....	23
Figura 3.10. Total firme înființate de studenți pe regiuni	25
Figura 3.11. Raport radiere/în funcțiune a firmelor înființate de studenți	25

Lista tabelelor

Tabelul 2.1. Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/acționarilor la 31.08.2023	7
Tabelul 2.2. Distribuția pe sexe a asociaților/acționarilor persoanelor juridice active la 31.08.2023	11
Tabelul 2.3. Situația înmatriculării societăților care au beneficiat de prevederile HG nr. 166/2003 (facilități oferite studenților) la 31.08.2023 (Sursă INS)	14
Tabelul 2.4. Situația unităților locale pe activități ale economiei naționale la nivel de diviziune CAEN , după numărul de salariați (sursa INS)	16
Tabelul 3.1. Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/acționarilor ..	18
Tabelul 3.2. Distribuția pe sexe a asociaților/acționarilor persoanelor juridice active	21
Tabelul 3.3. Situația înmatriculării societăților care au beneficiat de prevederile	24
Tabelul 3.4. Unități locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de diviziune CAEN , după numărul de salariați	27

1. Descrierea Regiunii de Vest

Clasamentul „Global Entrepreneurship Index - GEI” arată că România se afla în 2019 pe poziția 46 din 137 de țări. Se dorește, în conformitate cu Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2021-2027 (SNCISI), urcarea a 5 poziții în acest clasament.

România este împărțită în 8 regiuni de dezvoltare. Conform Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest, regiunile de dezvoltare sunt „unități teritoriale-statistice, alcătuite din 4-7 județe prin asocierea liberă a Consiliilor Județene.” Zona de Vest este compusă din 4 județe situate geografic în partea vestică a României: Arad, Caraș Severin, Hunedoara, Timiș. În Figura 1.1 sunt prezentate cele 8 regiuni de dezvoltare ale României.

Figura 1.1. Regiunile de dezvoltare ale României

Sursă: ADR Vest

Regiunea de Vest are o suprafață de 32.034 km², fiind traversată de paralele 45° și 46° latitudine nordică și de meridianele 21°, 22° și 23° longitudine estică. Această regiune reprezintă aproximativ 13,4% din suprafața României. Județele componente sunt prezentate în Figura 1.2.

Figura 1.2. Județele componente ale Regiunii de Vest

2. Evaluarea antreprenoriatului din Regiunea de Vest

Conform datelor Registrului Comerțului la **31.08.2023**, în zona de vest există 110.842 firme, cu o creștere de 9,03% față de anul 2021.

Situația asociațiilor persoane fizice distribuiți pe cele 4 județe este prezentată în Figura 2.1.

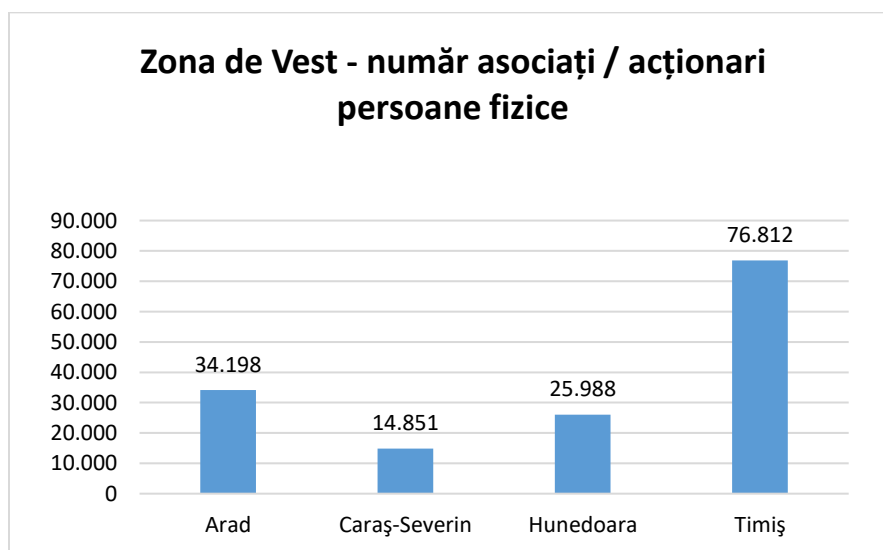

Figura 2.1. Zona de Vest - număr asociați/acționari persoane fizice

Sursa: ONRC

Cel mai bine reprezentat este județul Timiș, pe ultimul loc este situat județul Caraș- Severin, iar ca și grupe de vârstă, situația este prezentată în tabelul Tabelul 2.1.

Tabelul 2.1. Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/acționarilor la 31.08.2023

Județ	Nr. persoane juridice active	Nr. asociați/acționari persoane fizice	Distribuția asociați/acționari după vârstă									
			Până la 29 ani		30-39 ani		40-49 ani		50-59 ani		Peste 60 ani	
			Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Arad	24.480	34.198	2.881	8,42	7.961	23,28	9.784	28,61	7.381	21,58	6.191	18,10
Caraș-Severin	10.706	14.851	1.036	6,98	3.349	22,55	4.084	27,50	3.227	21,73	3.155	21,24
Hunedoara	19.563	25.988	2.344	9,02	6.017	23,15	6.940	26,70	6.071	23,36	4.616	17,76
Timiș	56.093	76.812	6.248	8,13	19.568	25,48	22.970	29,90	15.292	19,91	12.734	16,58
Total Regiunea Vest	110.842	151.849	12.509		36.895		43.778		31.971		26.696	

Sursa: ONRC

În reprezentare grafică, situația numărului de antreprenori pe grupe de vârstă este prezentată în Figura 2.2. Cei mai numeroși sunt antreprenorii având vârsta în intervalul 40-49 ani (43.778 persoane din totalul de 151.849, adică 28,83%), apoi cei cu vârsta în intervalul 30-39 ani (36.895 persoane din totalul de 151.849, adică 24,30%). Cel mai puțin reprezentați sunt antreprenorii cu vârsta sub 29 ani, doar 12.509, ceea ce reprezintă 8,24% din totalul numărului de antreprenori. O explicație posibilă ar fi prezența barierelor de intrare în afaceri (lipsa capitalului de lucru, a informației, mediul de afaceri ostil, lipsa unor programe corespunzătoare pentru stimularea tinerilor întreprinzători, corupția, etc) dar și lipsa de experiență. În plus, mulți tineri din România aleg să emigreze în Europa pentru locuri de muncă competitive și remunerate la un alt nivel.

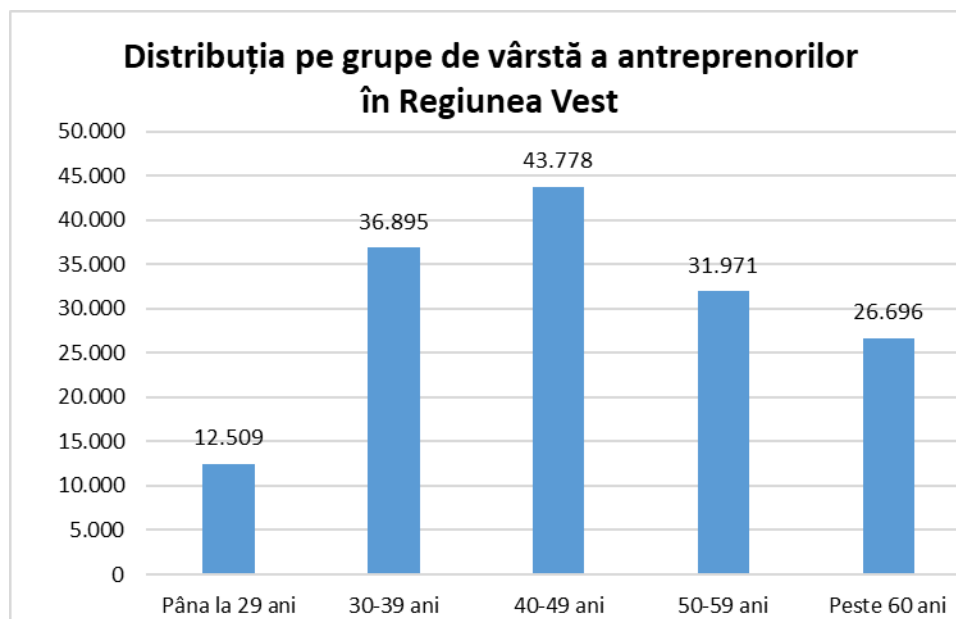

Figura 2.2. Distribuția pe grupe de vârstă a antreprenorilor în Regiunea Vest la 31.08.2023

Sursa: ONRC

În funcție de vârstă, situația este prezentată în Figura 2.3, Figura 2.34, Figura 2.35 și Figura 2.6, pentru fiecare județ din cele 4 ale regiunii de vest.

La nivelul județului Arad, Figura 2.3, se poate observa că ponderea cea mai mare o deține categoria de vârstă 40-49 ani, ocupând un procentaj de 28,61%. Categoria de vârstă până în 29 de ani înregistrează cel mai scăzut nivel. Categoria 30-39 de ani ocupă locul 2 din perspectiva numărului de antreprenori. Acest trend urmează trendul regiunii (a se vedea Figura 2.2). Cel mai scăzut nivel se înregistrează la tinerii până în 29 de ani, iar principalele cauze pot fi:

- Nu există o cercetare aprofundată a pieței înainte de lansarea afacerii,
- Nu există o asumare completă a riscurilor antreprenoriale,
- Pot exista deficiențe ale înțelegerii conceptelor de management organizațional, marketing, managementul resurselor umane și procesele de afaceri,
- Nu există centre de formare a competențelor antreprenoriale la nivel local, regional și național.

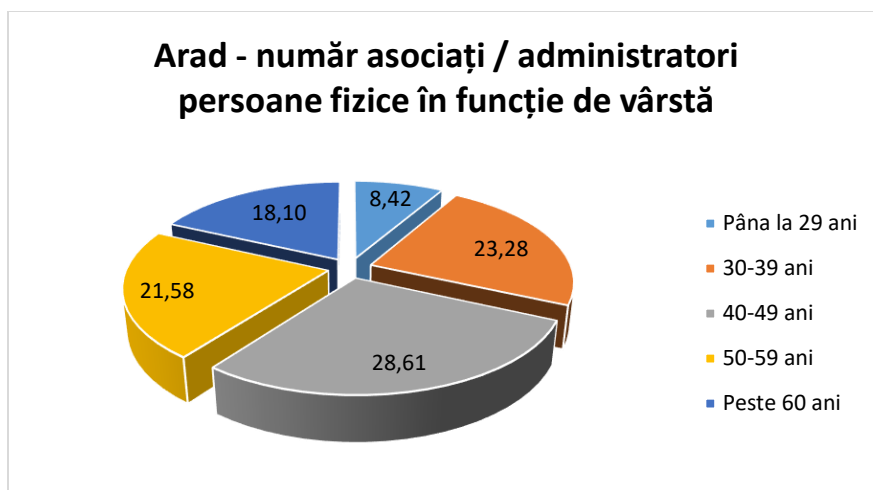

Figura 2.3. Județul Arad – numărul de asociați/administratori persoane fizice în funcție de vârstă la 31.08.2023

Figura 2.4 prezintă situația din județul Caraș-Severin. Se poate observa că 27,50% dintre antreprenorii județului au vârste cuprinse între 40-49 de ani. Și acest județ urmează trendul regiunii. Cel mai scăzut procentaj se înregistrează pentru categoria de până la 29 de ani.

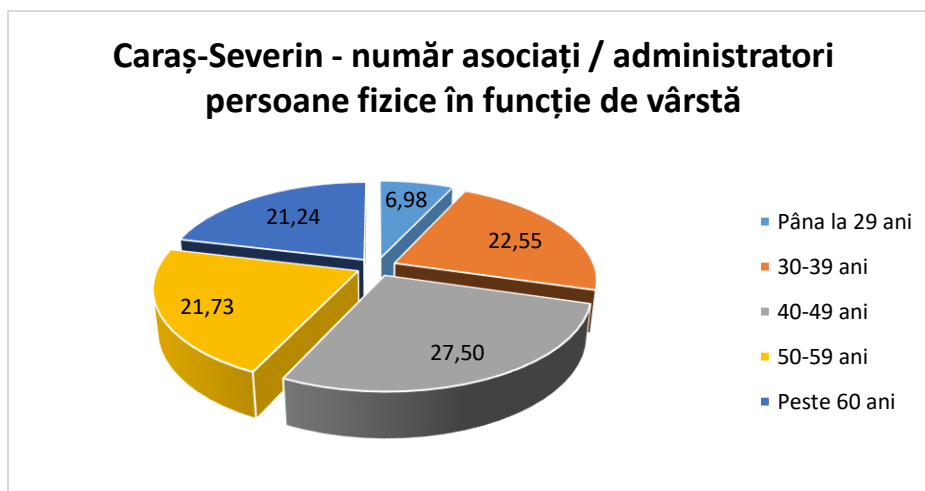

Figura 2.4. Județul Caraș-Severin – numărul de asociați/administratori persoane fizice în funcție de vârstă la 31.08.2023

Figura 2.5 prezintă situația în județul Hunedoara. Se poate observa că antreprenorii cei mai numeroși se încadrează în categoria 40-49 de ani. Comparativ cu județele anterioare, în acest județ procentajul antreprenorilor cu vârstă până în 29 de ani înregistrează cea mai mare valoare și anume 9,02%. Pe locurile următoare se situează categoriile 30-39 de ani și 50-59 de ani. Peste 60 de ani există 17,76% de antreprenori din totalul acestora la 31 august 2023.

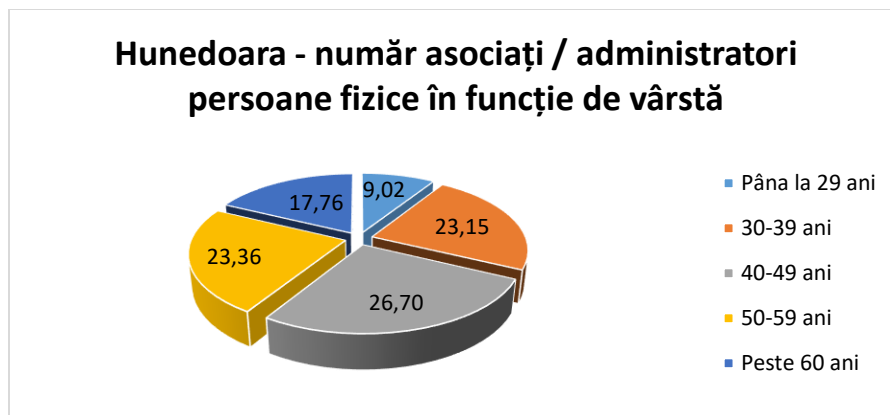

Figura 2.5. Județul Hunedoara – numărul de asociați/administratori persoane fizice în funcție de vârstă la 31.08.2023

Figura 2.6 prezintă situația în județul Timiș. În această situație, categoria de vârstă 40-49 de ani înregistrează cel mai ridicat procentaj. Cel mai scăzut nivel se înregistrează la categoria de vârstă până la 29 de ani. Acest procentaj de 8,13% este mai scăzut decât cel al județului Hunedoara (9,02%) și Arad (8,42%).

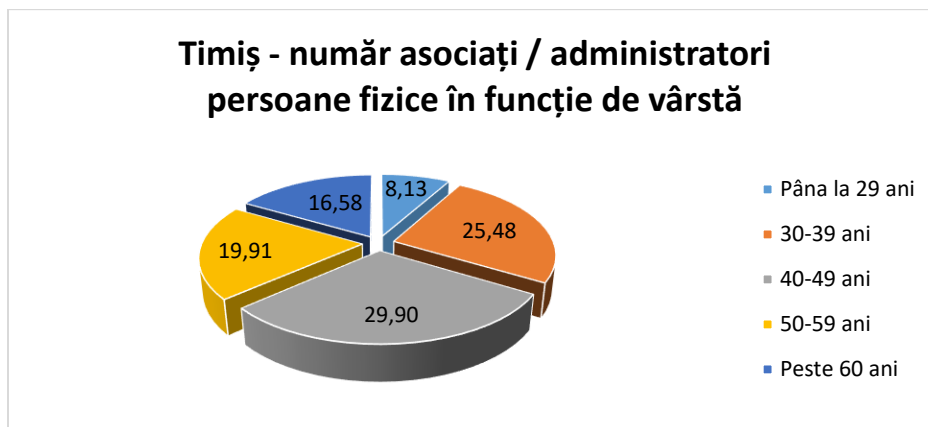

Figura 2.6. Județul Timiș – numărul de asociați/administratori persoane fizice în funcție de vârstă la 31.08.2023

Sursa: ONRC

În ceea ce privește distribuția asociaților în funcție de gen, situația este prezentată în

Tabelul 2.2. Se observă că per total numărul femeilor este de 55.344, ceea ce reprezintă 36.45% din numărul total de antreprenori. Deci, peste o treime din numărul total de antreprenori este reprezentat de femei, ceea ce este o pondere importantă comparativ cu alte țări din Europa și din lume. Distribuția acționarilor pe sexe la nivelul regiunii este prezentată în Figura 2.7.

Tabelul 2.2. Distribuția pe sexe a asociațiilor/acționarilor persoanelor juridice active la 31.08.2023

Judet	Nr. persoane juridice active	Nr. asociații/acționari persoane fizice	Distribuția asociații/acționari pe sexe			
			Femei		Bărbați	
			Nr	%	Nr	%
Arad	24.480	34.198	12.361	36,15	21.837	63,85
Caras-Severin	10.706	14.851	5.397	36,34	9.454	63,66
Hunedoara	19.563	25.988	10.335	39,77	15.653	60,23
Timiș	56.093	76.812	27.251	35,48	49.561	64,52
Total Regiunea Vest	110.842	151.849	55.344	36,45	96.505	63,55

Sursa: ONRC

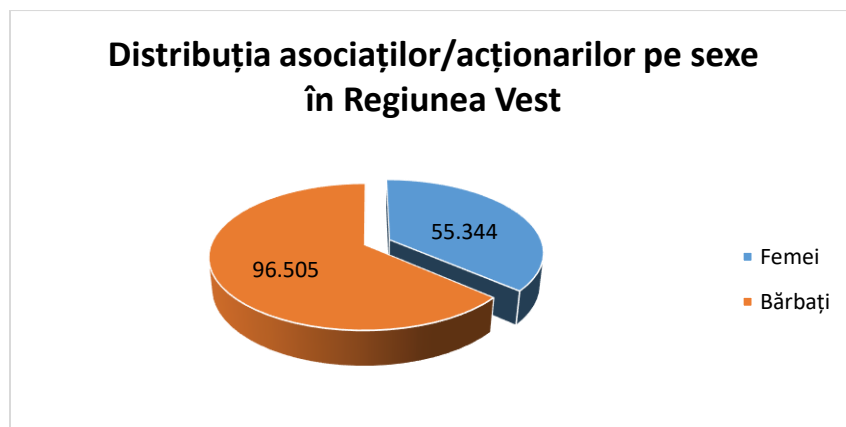

Figura 2.7. Distribuția asociațiilor/acționarilor pe sexe în Regiunea Vest la 31.08.2023

În ceea ce privește repartitia pe județe, femeile sunt reprezentate cel mai bine în județul Hunedoara – 10.335 femei din totalul de 25.988 antreprenori, ceea ce înseamnă 39,77%.

Figura 2.8 prezintă distribuția pe sexe a antreprenorilor la nivelul județului Arad. Se poate observa că 36,15% sunt femei și 63,85% sunt bărbați.

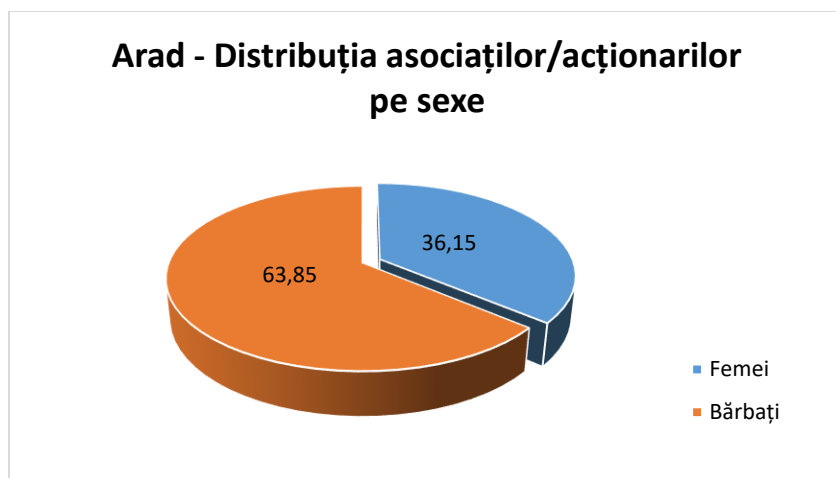

Figura 2.8. Județul Arad - Distribuția asociațiilor/acționarilor pe sexe la 31.08.2023

Figura 2.9 prezintă distribuția pe sexe a antreprenorilor la nivelul județului Caraș-Severin. Se poate observa că 36,34% sunt femei și 63,66% sunt bărbați. Aceste valori sunt apropiate de cele înregistrate la nivelul județului Arad.

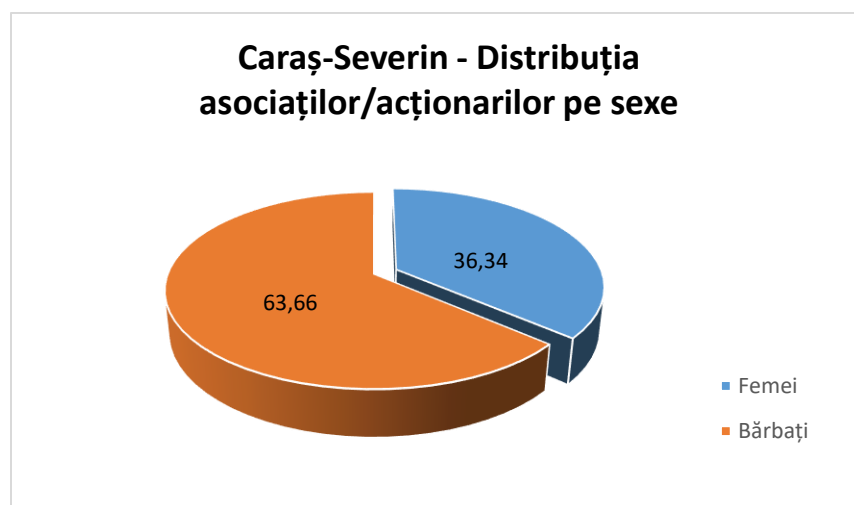

Figura 2.9. Județul Caraș-Severin - Distribuția asociațiilor/acționarilor pe sexe la 31.08.2023

Figura 2.10 prezintă distribuția pe sexe a antreprenorilor la nivelul județului Hunedoara. Se poate observa că 39,77 % sunt femei și 60,23% sunt bărbați. Femeile antreprenor înregistrează cel mai mare procentaj în acest județ din Regiunea de Vest, ceea ce înseamnă o consolidare a capacităților antreprenoriale și o creștere a asumării riscurilor pentru femeile antreprenor. Având în vedere principiile sustenabilității, această evoluție este una benefică pentru sănătatea mediului antreprenorial.

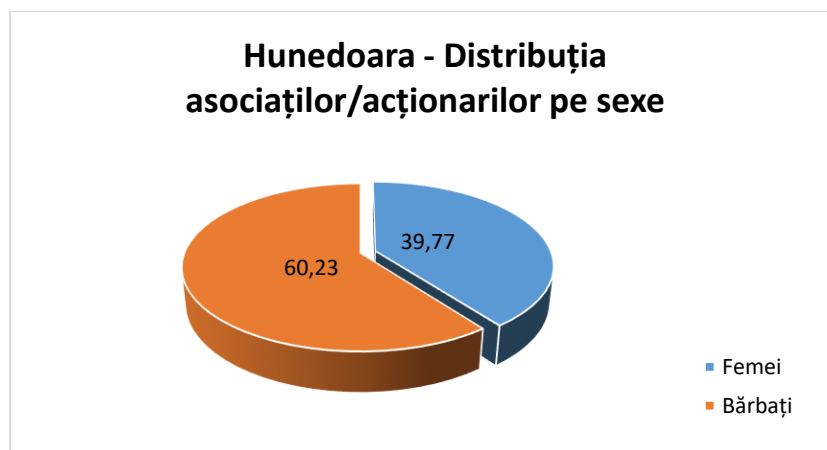

Figura 2.10. Județul Hunedoara - Distribuția asociaților/acționarilor pe sexe la 31.08.2023

Figura 2.11 prezintă distribuția pe sexe a antreprenorilor la nivelul județului Timiș. Se poate observa că 35,48% sunt femei și 64,52% sunt bărbați.

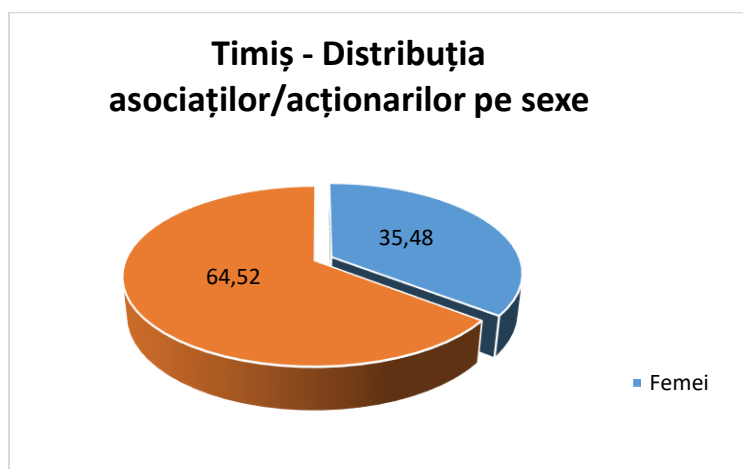

Figura 2.11. Județul Timiș - Distribuția asociaților/acționarilor pe sexe la 31.08.2023

Conform HG nr. 166/2003, au fost oferite facilități studenților de înființare a firmelor în domeniul studiat. Și în aceasta statistică, cel mai bine reprezentat este județul Timiș, pe ultimul loc fiind județul Caraș- Severin, așa cum se observă în Tabelul 2.3.

Tabelul 2.3. Situația înmatriculării societăților care au beneficiat de prevederile HG nr. 166/2003 (facilități oferite studenților) la 31.08.2023 (Sursă INS)

Județ	Total firme înființate de studenți	din care:			
		în funcțiune (+alte stări)		radiate	
		Nr.	%	Nr.	%
Arad	512	216	42	296	58
Caraș-Severin	291	98	34	193	66
Hunedoara	461	178	39	283	61
Timiș	723	338	47	385	53
Total Regiunea Vest	1.987	830	42	1.157	58

Figura 2.12 reliefează numărul de societăți înființate de studenți. În Timiș au fost înființate 723 firme, în Arad 512 firme, în Hunedoara 461 firme și în Caraș-Severin doar 291 de firme. Această evoluție poate să fie interpretată și prin perspectiva dezvoltării județului și a dimensiunii acestora.

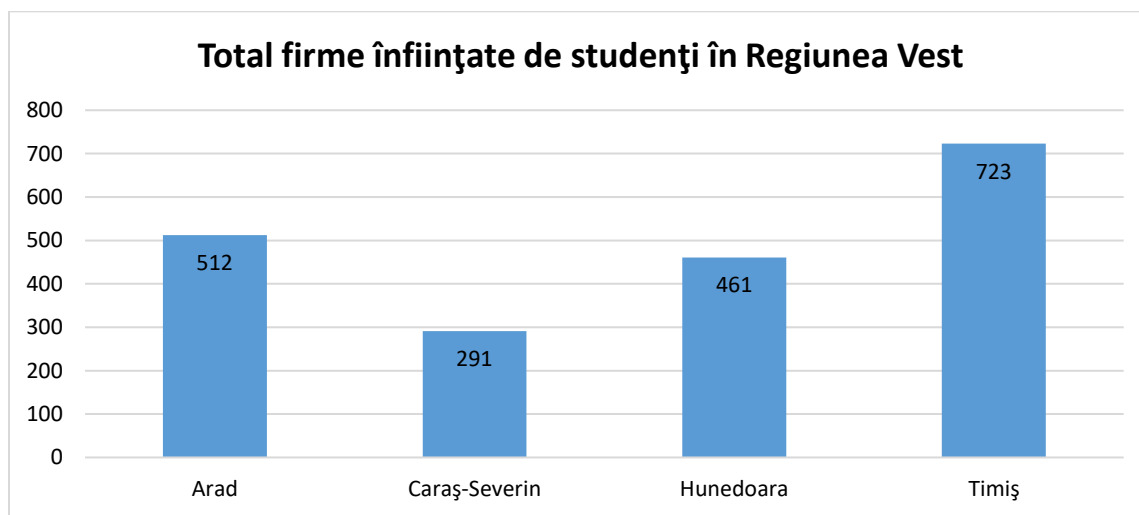

Figura 2.12. Total firme înființate de studenți în Regiunea Vest la 31.08.2023

Un procent de 58% din totalul firmelor sunt radiate în prezent. Figura 2.13 prezintă această situație. Nu este o situație favorabilă dacă luăm în considerare că sub 50% sunt firme în funcțiune.

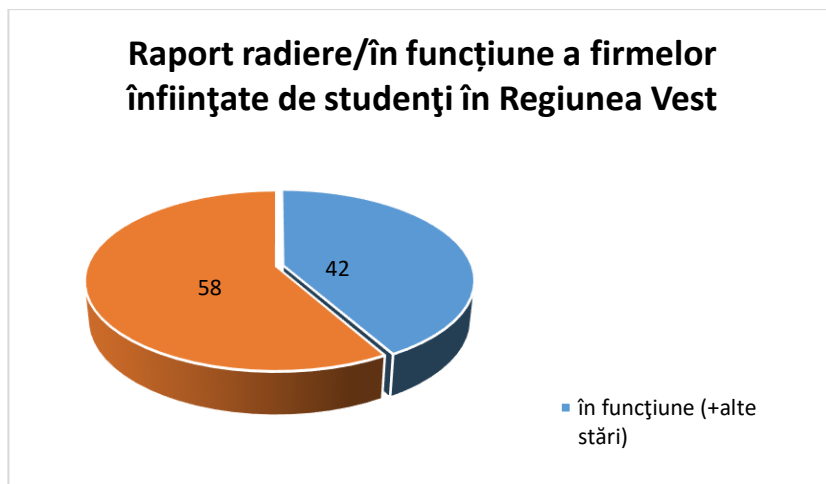

Figura 2.13. Raport radiere/în funcțiune a firmelor înființate de studenți în Regiunea Vest la 31.08.2023 (Sursă: INS)

În Tabelul 2.4 este prezentată o situație a firmelor active pe o selecție de activități în funcție de numărul de salariați. La nivelul județului Arad, cele mai multe unități locale se încadrează în categoria 0-9 angajați. Județul Caraș-Severin urmează același trend, însă categoria 10-49 de angajați înregistrează un trend crescător comparativ cu județul Arad, dacă evaluăm serviciile de telecomunicații. În județul Hunedoara nu se înregistrează unități pentru categoria peste 250 de salariați. În Timiș situația este una favorabilă având în vedere distribuția unităților pe toate categoriile de salariați. Serviciile de telecomunicații și activitățile de servicii în tehnologia informației sunt cel mai bine reprezentate.

Tabelul 2.4. Situația unităților locale pe activități ale economiei naționale la nivel de diviziune CAEN , după numărul de salariați (sursa INS)

Județ	Clase de marime	Activități de servicii de telecomunicații					Activități de servicii în tehnologia informației					Activități de servicii informatice				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Arad	0-9 persoane	33	37	33	32	31	173	205	232	272	294	55	57	70	81	75
	10-49 persoane	0	0	2	3	2	7	8	8	8	8	2	3	3	2	2
	50-249 persoane	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	250 persoane si peste	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Caraș-Severin	0-9 persoane	14	13	15	15	12	37	30	40	43	62	19	18	20	17	18
	10-49 persoane	7	5	3	4	3	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0
	50-249 persoane	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	250 persoane si peste	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hunedoara	0-9 persoane	40	35	31	28	29	85	93	98	113	144	32	36	36	32	45
	10-49 persoane	3	3	3	4	3	2	4	4	5	3	0	0	0	0	0
	50-249 persoane	2	2	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0
	250 persoane si peste	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Timiș	0-9 persoane	79	83	83	80	91	641	674	797	969	1231	161	170	178	213	215
	10-49 persoane	13	14	14	12	11	57	66	68	65	65	3	1	2	2	3
	50-249 persoane	7	4	6	5	5	30	28	29	31	30	1	0	0	0	0
	250 persoane si peste	3	4	3	2	2	3	4	7	9	12	1	1	1	1	1
Total Regiunea Vest	0-9 persoane	166	168	162	155	163	936	1002	1167	1397	1731	267	281	304	343	353
	10-49 persoane	23	22	22	23	19	67	79	80	79	76	5	4	5	4	5
	50-249 persoane	11	8	8	5	8	31	29	30	31	31	1	0	0	1	1
	250 persoane si peste	4	5	4	2	2	3	4	7	9	9	1	1	1	1	1

3. Evaluarea antreprenoriatului la nivel național

Conform datelor Registrului Comerțului la **31.08.2023**, la nivel național există 1.211.211 firme.

Figura 3.1 Situația asociațiilor persoane fizice distribuiți pe cele 8 regiuni geografice este prezentată în Figura 3.1. Cel mai bine este reprezentată Regiunea București – Ilfov cu un procent de 37,94% din totalul firmelor active la nivel național, urmată de regiunile Nord – Vest și Centru. Din păcate, Regiunea de Vest ocupă penultima poziție în topul celor 8 regiuni.

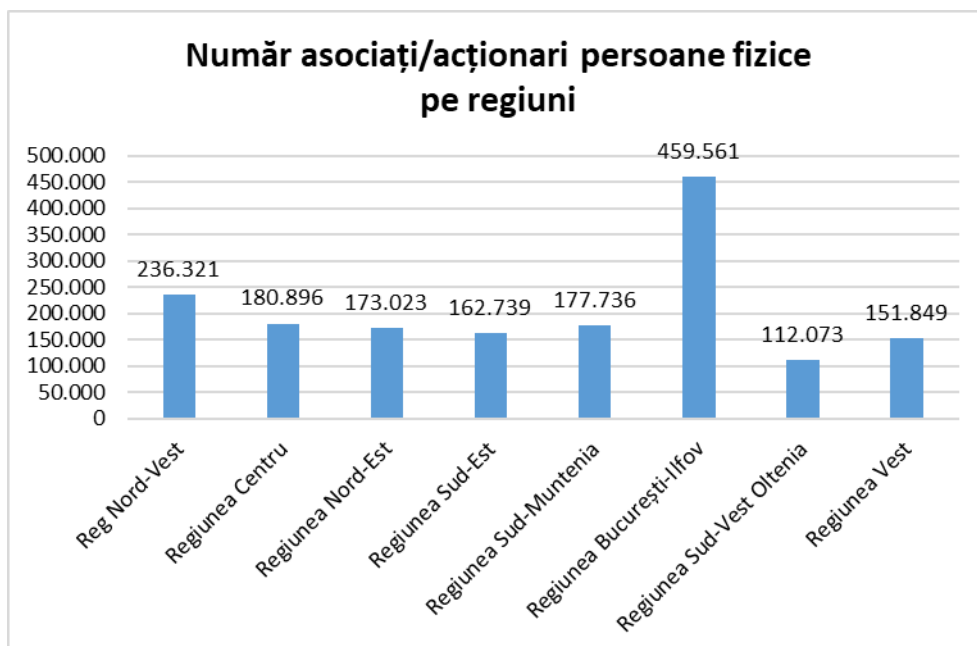

Figura 3.1. Regiuni la nivel național - număr asociați/acționari persoane fizice

Sursa: ONRC

Ca și grupe de vârstă, repartiția pe regiuni este prezentată în Tabelul 3.1, cei mai numeroși fiind antreprenorii cu vârsta cuprinsă în intervalul 40-49 de ani (29,44% din totalul de 1.654.198), urmați de cei cu vârsta cuprinsă în intervalul 30-39 de ani (24,75% din totalul de 1.654.198), iar cei tineri, cu vârsta mai mică de 29 de ani, se află pe ultimul loc (8,27% din totalul de 1.654.198).

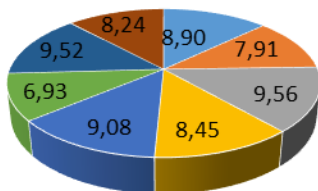
Tabelul 3.1. Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/acționarilor
până la data de 31.08.2023

Regiune	Nr. persoane juridice active	Nr. asociați/acționari persoane fizice	Distribuția asociați/acționari după vârstă									
			Pâna la 29 ani		30-39 ani		40-49 ani		50-59 ani		Peste 60 ani	
			Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Reg Nord-Vest	174.364	236.321	21.028	8,90	62.447	26,42	68.119	28,82	47.080	19,92	37.647	15,93
Regiunea Centru	128.942	180.896	14.303	7,91	42.440	23,46	54.339	30,04	37.937	20,97	31.877	17,62
Regiunea Nord-Est	126.758	173.023	16.547	9,56	44.750	25,86	48.971	28,30	34.907	20,17	27.848	16,09
Regiunea Sud-Est	121.028	162.739	13.759	8,45	38.983	23,95	46.463	28,55	34.085	20,94	29.449	18,10
Regiunea Sud-Muntenia	131.972	177.736	16.140	9,08	42.546	23,94	48.957	27,54	38.004	21,38	32.089	18,05
Regiunea București-Ilfov	332.345	459.561	31.839	6,93	113.112	24,61	145.386	31,64	94.432	20,55	74.792	16,27
Regiunea Sud-Vest Oltenia	84.960	112.073	10.673	9,52	28.276	25,23	30.982	27,64	22.722	20,27	19.420	17,33
Regiunea Vest	110.842	151.849	12.509	8,24	36.895	24,30	43.778	28,83	31.971	21,05	26.696	17,58
Total regiuni	1.211.211	1.654.198	136.798	8,27	409.449	24,75	486.995	29,44	341.138	20,62	279.818	16,92

Sursa: ONRC

După cum se vede în reprezentările grafice de mai jos - Figura 3.2, Figura 3.3, Figura 3.4, Figura 3.5 și Figura 3.6, pentru fiecare grupă de vârstă se păstrează trendul, pe primul loc aflându-se Regiunea București-Ilfov, iar pe ultimele locuri Regiunea Vest și Regiunea Sud-Vest Oltenia.

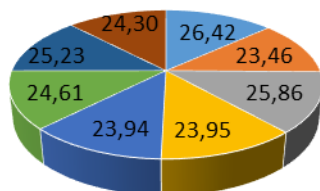
Număr asociați/acționari persoane fizice pe regiuni - grupa de vârstă până la 29 ani

- Reg Nord-Vest
- Regiunea Nord-Est
- Regiunea Sud-Muntenia
- Regiunea Sud-Vest Oltenia
- Regiunea Centru
- Regiunea Sud-Est
- Regiunea București-Ilfov
- Regiunea Vest

Figura 3.2. Număr asociați/acționari persoane fizice pe regiuni - grupa de vârstă până la 29 ani

Număr asociați/acționari persoane fizice pe regiuni - grupa de vârstă 30 - 39 ani

- Reg Nord-Vest
- Regiunea Nord-Est
- Regiunea Sud-Muntenia
- Regiunea Sud-Vest Oltenia
- Regiunea Centru
- Regiunea Sud-Est
- Regiunea București-Ilfov
- Regiunea Vest

Figura 3.3. Număr asociați/acționari persoane fizice pe regiuni - grupa de vârstă 30 - 39 ani

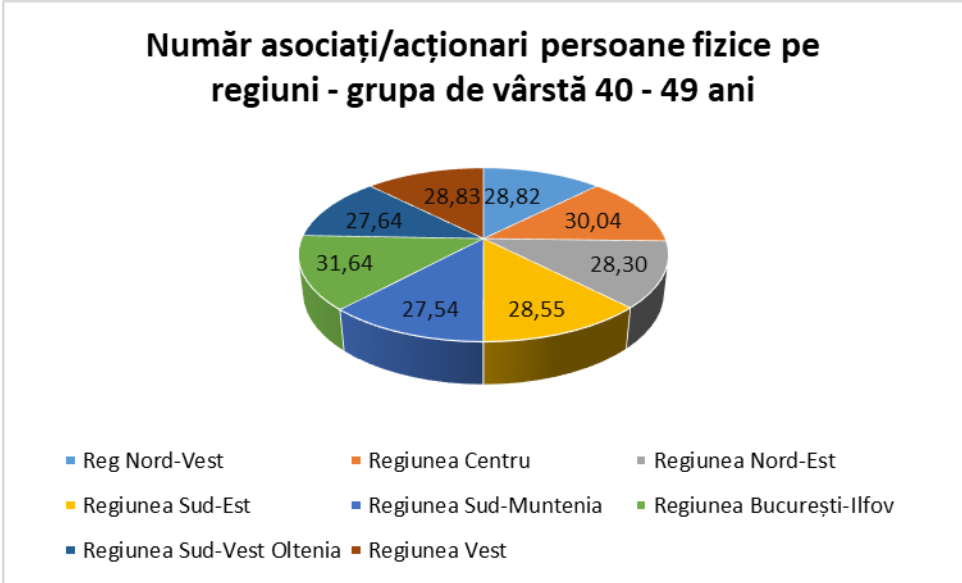

Figura 3.4. Număr asociați/acționari persoane fizice pe regiuni - grupa de vârstă 40 - 49 ani

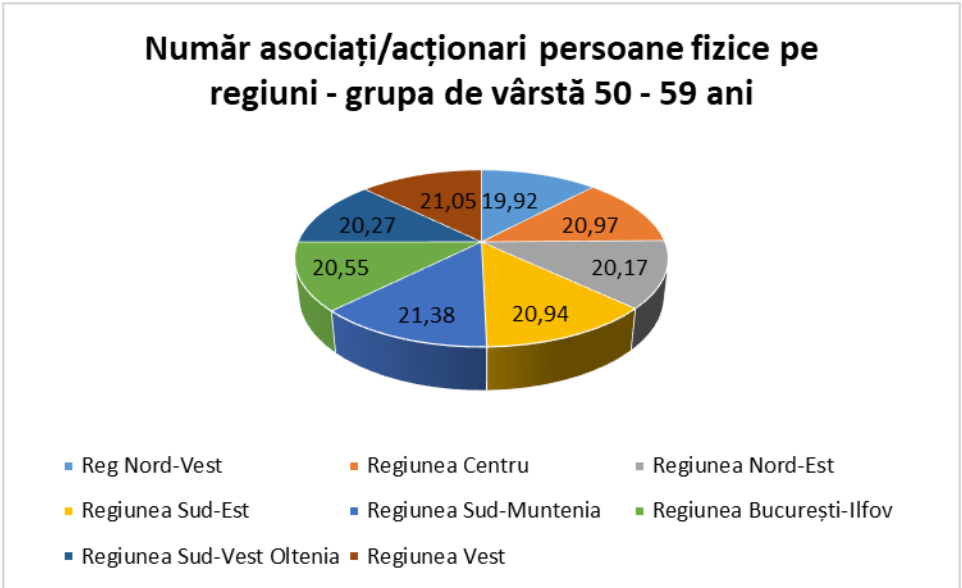

Figura 3.5. Număr asociați/acționari persoane fizice pe regiuni - grupa de vârstă 50 - 59 ani

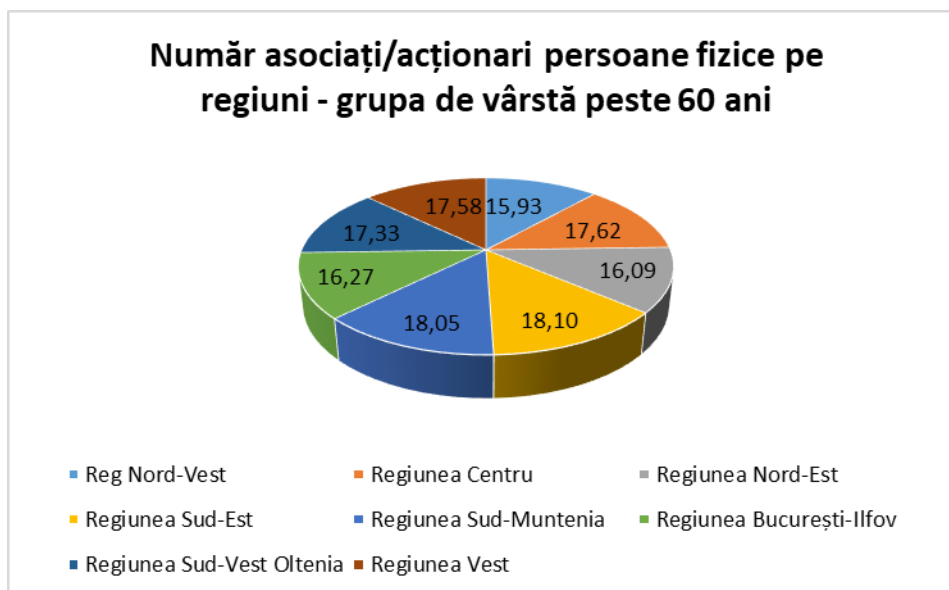

Figura 3.6. Număr asociați/acționari persoane fizice pe regiuni - grupa de vârstă peste 60 ani

În ceea ce privește distribuția asociaților în funcție de gen, situația este prezentată în Tabelul 3.2. Se observă că la nivel național, numărul femeilor este de 604.903, ceea ce reprezintă 36,57% din numărul total de antreprenori.

Tabelul 3.2. Distribuția pe sexe a asociaților/acționarilor persoanelor juridice active

la data de 31.08.2023

REGIUNE	Nr. persoane juridice active	Nr. asociați/acționari persoane fizice	Distribuția asociați/acționari pe sexe			
			Femei		Barbați	
			Nr.	%	Nr.	%
Reg Nord-Vest	174.364	236.321	84.068	35,57	152.253	64,43
Regiunea Centru	128.942	180.896	63.994	35,38	116.902	64,62
Regiunea Nord-Est	126.758	173.023	63.732	36,83	109.291	63,17
Regiunea Sud-Est	121.028	162.739	63.473	39,00	99.266	61,00
Regiunea Sud-Muntenia	131.972	177.736	66.315	37,31	111.421	62,69

Regiunea București-Ilfov	332.345	459.561	165.093	35,92	294.468	64,08
Regiunea Sud-Vest Oltenia	84.960	112.073	42.884	38,26	69.189	61,74
Regiunea Vest	110.842	151.849	55.344	36,45	96.505	63,55
Total regiuni	1.211.211	1.654.198	604.903	36,57	1.049.295	63,43

Sursa: ONRC

În Figura 3.7 este prezentată distribuția acționarilor pe sexe la nivelul fiecărei regiuni.

Femeile sunt reprezentate cel mai bine în Regiunea Sud-Est, urmată de Regiunea Sud-Vest Oltenia.

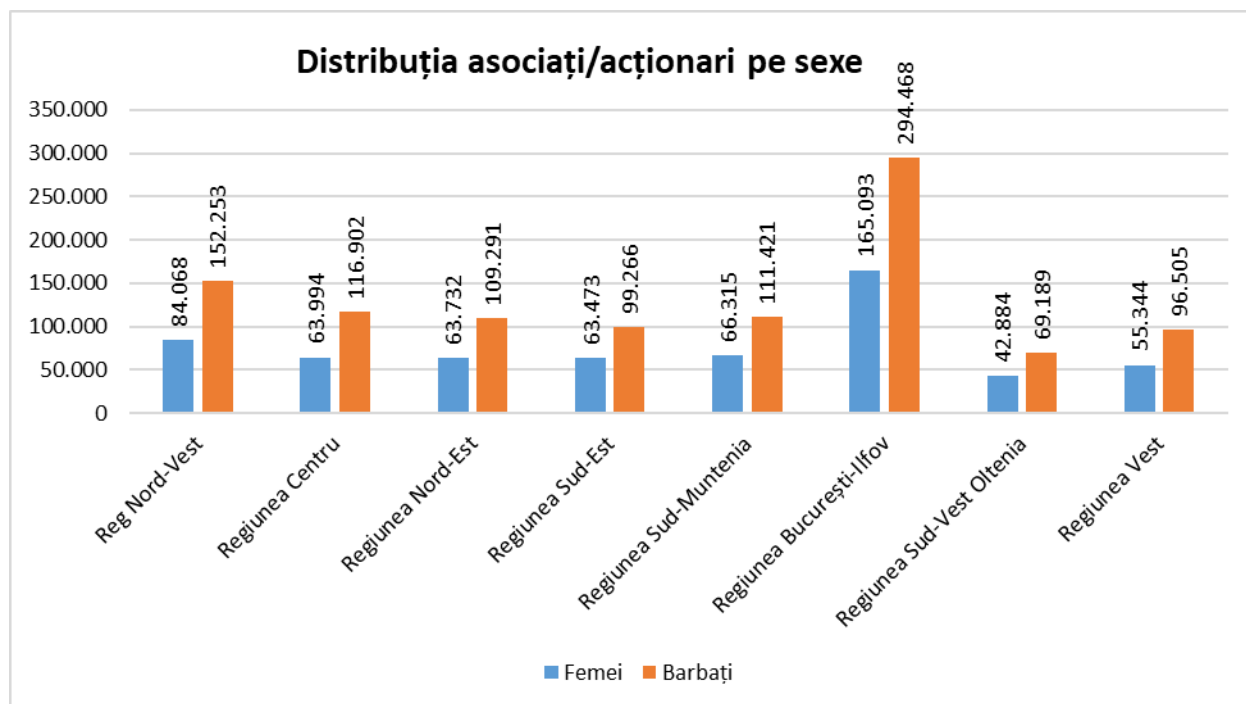

Figura 3.7. Distribuția asociați/acționari pe sexe

Figura 3.8 și Figura 3.9 prezintă distribuțiile acționarilor femei respectiv bărbați pe regiuni, observând că ponderea femeilor depășește jumătate din ponderea bărbaților.

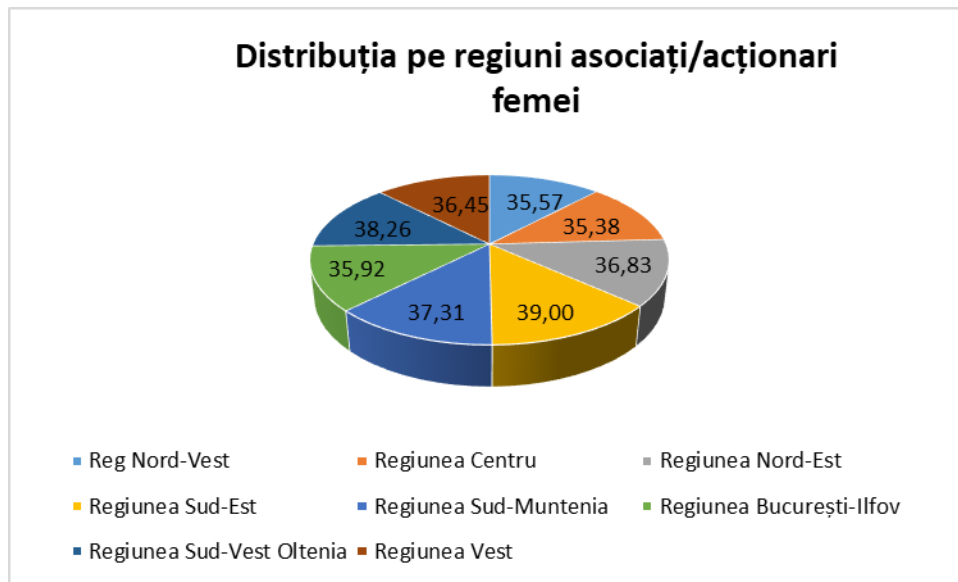

Figura 3.8. Distribuția pe regiuni asociați/acționari femei

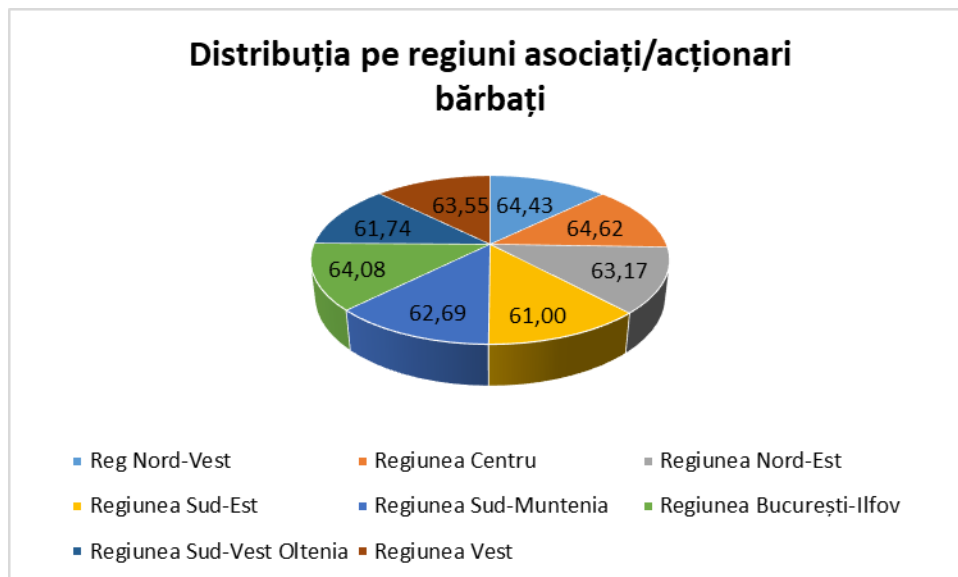

Figura 3.9. Distribuția pe regiuni asociați/acționari bărbați

În statistica privind societățile înființate de către studenți, foarte bine reprezentate sunt regiunile Nord-Vest și Nord-Est cu un număr de 7.750 firme înființate din totalul de 19.977, așa cum se observa în Tabelul 3.3. și Figura 3.10. Surprinzător, Regiunea București-Ilfov este foarte slab reprezentată în această statistică.

Tabelul 3.3. Situația înmatriculării societăților care au beneficiat de prevederile HG nr. 166/2003 - facilități oferite studenților la data de 31.08.2023 (Sursă INS)

REGIUNE	Total firme înființate de studenți	din care:			
		în funcțiune (+alte stări)		radiate	
		Nr.	%	Nr.	%
Reg Nord-Vest	4.591	2.060	44,87	2.531	55,13
Regiunea Centru	2.033	900	44,27	1.133	55,73
Regiunea Nord-Est	3.159	1.172	37,10	1.987	62,90
Regiunea Sud-Est	2.421	821	33,91	1.600	66,09
Regiunea Sud-Muntenia	1.641	732	44,61	909	55,39
Regiunea București-Ilfov	1.671	822	49,19	849	50,81
Regiunea Sud-Vest Oltenia	2.474	913	36,90	1.561	63,10
Regiunea Vest	1.987	830	41,77	1.157	58,23
Total regiuni	19.977	8.250	41,30	11.727	58,70

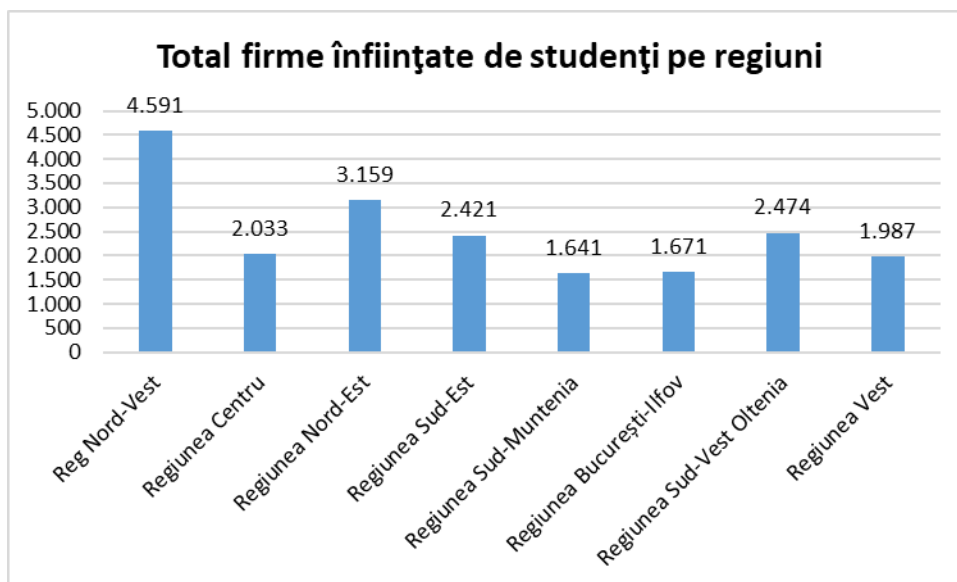

Figura 3.10. Total firme înființate de studenți pe regiuni

Din păcate, 58,7% din totalul firmelor înființate sunt radiate în prezent, această situație fiind întâlnită în fiecare regiune, după cum se observă în Figura 3.11.

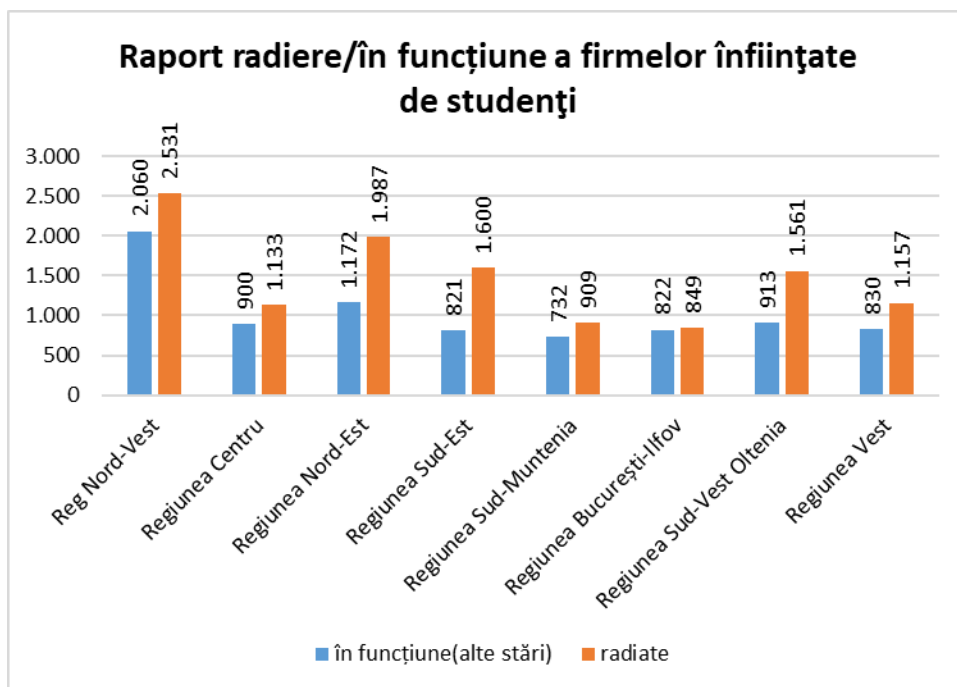

Figura 3.11. Raport radiere/în funcțiune a firmelor înființate de studenți

În Tabelul 3.4 este prezentată o situație a firmelor active pe o selecție de activități în funcție de numărul de salariați. La toate categoriile, pe primul loc se află Regiunea București-Ilfov, urmată de Regiunea Nord-Vest. La categoria cu numărul de salariați mai mare de 250 de persoane, regiunile cel mai slab reprezentate sunt Regiunea Sud-Muntenia, Regiunea Sud-Vest Oltenia, Regiunea Sud-Est, Regiunea Centru, și Regiunea Nord-Est.

Tabelul 3.4. Unități locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de diviziune CAEN , după numărul de salariați

(Sursa INS)

Regiune	Clase de mărime	Activități de servicii de telecomunicații					Activități de servicii în tehnologia informației					Activități de servicii informatice				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Regiunea Nord-Vest	0-9 persoane	195	192	175	163	164	2055	2265	2671	3245	4127	485	521	554	600	633
	10-49 persoane	25	24	20	25	24	156	178	180	195	205	21	23	24	23	22
	50-249 persoane	13	11	9	5	7	47	47	47	53	70	3	3	3	3	3
	250 persoane si peste	4	3	3	0	1	15	16	19	20	20	0	0	0	0	0
Regiunea Centru	0-9 persoane	157	147	145	127	114	1298	1453	1655	1916	2366	364	420	437	461	490
	10-49 persoane	34	32	26	21	24	104	107	108	107	105	11	13	14	11	12
	50-249 persoane	8	7	7	7	9	25	21	21	27	34	5	4	4	4	4
	250 persoane si peste	4	4	4	1	1	2	6	4	3	3	0	0	1	1	1
Regiunea Nord-Est	0-9 persoane	258	251	267	237	239	988	1067	1246	1538	2024	433	392	476	490	516
	10-49 persoane	42	42	30	27	28	86	88	98	105	104	26	21	24	23	20
	50-249 persoane	13	10	12	6	6	23	24	22	24	28	2	1	1	1	2

	250 persoane si peste	1	1	1	0	0	4	5	7	7	8	0	0	1	1	1
Regiunea Sud-Est	0-9 persoane	184	184	175	162	157	734	779	888	988	1131	269	275	301	329	363
	10-49 persoane	40	35	26	24	23	19	18	17	20	24	8	6	9	10	9
	50-249 persoane	11	8	9	6	8	1	1	2	2	2	2	1	2	1	1
	250 persoane si peste	3	2	2	0	0	1	1	1	1	1	2	3	2	3	3
Regiunea Sud-Muntenia	0-9 persoane	182	183	176	166	165	866	980	1120	1281	1452	280	323	349	354	405
	10-49 persoane	30	30	30	26	23	30	30	30	33	32	5	5	2	3	4
	50-249 persoane	8	8	5	1	4	1	1	2	0	2	1	2	1	2	2
	250 persoane si peste	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Regiunea București - Ilfov	0-9 persoane	735	692	690	637	632	4803	5086	5773	6788	8416	1669	1646	1714	1809	1967
	10-49 persoane	91	86	86	82	69	375	373	371	384	411	92	90	73	80	86
	50-249 persoane	21	19	20	21	21	101	117	120	126	132	16	23	24	24	22
	250 persoane si peste	14	13	12	9	9	33	31	42	46	53	2	1	3	3	3
Regiunea Sud-Vest Oltenia	0-9 persoane	114	104	108	99	96	514	587	676	809	991	154	168	188	196	203
	10-49 persoane	18	21	16	16	18	29	26	27	27	25	2	5	6	6	8
	50-249 persoane	8	6	6	2	5	5	5	5	5	5	0	0	0	0	1

	250 persoane si peste	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Regiunea Vest	0-9 persoane	166	168	162	155	163	936	1002	1167	1397	1731	267	281	304	343	353
	10-49 persoane	23	22	22	23	19	67	79	80	79	76	5	4	5	4	5
	50-249 persoane	11	8	8	5	8	31	29	30	31	31	1	0	0	1	1
	250 persoane si peste	4	5	4	2	2	3	4	7	9	12	1	1	1	1	1
Total regiuni		2419	2320	2259	2056	2040	13353	14427	16437	19267	23622	4128	4233	4524	4788	5141

4. Concluzii

Antreprenoriatul cuprinde o serie de activități care necesită asumarea unor riscuri și cunoștințe de management și marketing. Cunoașterea pieței reprezintă o obligativitate pentru viitorul antreprenor. Dacă vorbim de start-up-uri și spin-off-uri, situația nu este una favorabilă. Majoritatea start-up-urilor își încheie activitatea după 2-3 ani de activitate. Spin-off-urile care se dezvoltă din cercetare sunt reduse ca și număr. Studenții sunt tot mai interesați de domeniul antreprenorial, însă înaintea consolidării ideii de afaceri ar trebui consolidate cunoștințele referitoare la piață, management organizațional, managementul resurselor umane și alte domenii adiacente. Toate situațiile antreprenoriale urmăresc caracteristicile județului, adică nivelul de dezvoltare, inovare și poziționare în piață.

Având în vedere cele prezentate anterior, se pot concluziona următoarele deficiențe ale mediului de afaceri:

- Nu există o cercetare aprofundată a pieței înainte de lansarea afacerii,
- Nu există o asumare completă a riscurilor antreprenoriale,
- Tinerii pot solicita informații din rețele de afaceri, experți, hub-uri antreprenoriale sau universități,
- Pot exista deficiențe ale înțelegerii conceptelor de management organizațional, marketing, managementul resurselor umane și procesele de afaceri,
- Ideile de afaceri trebuie investigate și corelate cu nevoile de piață,
- Elementele strategice obligatorii care trebuie stabilite în momentul înființării firmei: viziunea, misiunea și obiective strategice SMART (specifice, măsurabile, accesibile, realizabile și temporale),
- Cercetarea pieței trebuie realizată prin instrumente corect dimensionate,
- Segmentarea pieței trebuie realizată pentru fiecare gamă de produse,
- Controlul atingerii obiectivelor organizaționale și regândirea acestora în raport cu piața,
- Nu există centre de formare a competențelor antreprenoriale la nivel local, regional și național.

Soluțiile pentru aceste deficiențe înregistrate se pot înscrie în următoarele dimensiuni:

- Dezvoltarea unor centre universitare de competențe pe cele 6 domenii prevăzute în Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2021-2027 (SNCISI), sănătate; cultură, creativitate și societate incluzivă; securitate civilă pentru societate; digitalizare, industrie și spațiu; combaterea schimbărilor climatice, energie și mobilitate; securitatea alimentară, bioeconomie, resurse naturale, agricultură și protecția mediului.

-
- România va progresa de la inovare emergentă la inovare moderată în conformitate cu SNCISI și acest fapt va fi un suport pentru creșterea inovării în mediul antreprenorial,
 - Realizarea unor hub-uri antreprenoriale funcționale pe diferite domenii de interes,
 - Realizarea unor ateliere organizate cu experți pentru tinerii antreprenori,
 - Cercetarea în permanență a nevoilor studenților și tinerilor pentru o adaptare reală la nevoile acestora,
 - Creșterea implicării studenților în activități antreprenoriale în timpul anilor de studiu,
 - Creșterea nivelului de motivare al studenților-antreprenori pentru activitățile de formare.

5. Repere bibliografice

1. Institutul Național de Statistică, disponibil la adresa <https://insse.ro/cms/>, accesat la data de 11.09.2023.
2. Larisa Ivașcu, Marketing, Editura Eurobit, 316 pagini, ISBN 978-973-132-647-4, 2020.
3. Larisa Ivașcu, Managementul riscurilor, ISBN 978-973-132-648-1, 200 pagini, Editura EUROBIT Timisoara, 2020 .
4. Larisa IVAȘCU, Marian MOCAN, Management Strategic. Concepte, aplicații și studii de caz, Editura Eurobit, 142 pagini, ISBN 978-973-132-356-5, 2017.
5. Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2021-2027 (SNCISI) – variantă în consultare.
6. Website-ul oficial al Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest, disponibil la adresa <https://adrvest.ro>, accesat la data de 11.09.2023.
7. Website-ul Global Entrepreneurship Index (GEI), disponibil la adresa <https://thegedi.org/global-entrepreneurship-and-development-index/>, accesat la data de 11.09.2023.

Birou Antreprenoriat

Raportul este elaborat de Biroul de Antreprenoriat al Universității Politehnica Timișoara și reprezintă un punct de plecare pentru abordările strategice viitoare.